

Slatiňany

Ozvěny

radniční zpravodaj města

Místní poplatek
za obecní systém
odpadového
hospodářství

Poplatek je splatný jednorázově,
nejpozději do 31. května 2024
(změna oproti předcházejícím
rokům, ...)

str. 3

Ochrana životního
prostředí je prioritou

... Elektroodpad je tak v součas-
né době jedním z nejrychleji ros-
toucích druhů odpadu. ...

str. 3

Informace k dotačnímu
programu Nová zelená
úsporám Light

... MAS) vyzývá občany, aby byli
obezřetní v oblasti dotačního
programu Nová zelená úsporám
Light. ...

str. 5

04
duben 2024

■ RADA MĚSTA SLATIŇANY

**Rada města Slatiňany
dne 19. února 2024
na 36. schůzi projednala**

Rada města schválila uspořádání sbírky použitého ošacení a potřeb do domácnosti pro Diakonii Broumov, dne 18. dubna 2024 od 9.00 hod do 17.00 hod na dvoře MěÚ. Podpora občanů této akce byla v předchozích letech velká.

Rada města schválila pronájem společenského sálu ve Společenském domě divadelnímu spolku Acord, z. s. ve dnech 19. až 23. 8. 2024, za účelem uspořádání divadelního příměstského tábora ve Slatiňanech. Rada města schválila uzavření nájemní smlouvy na část pozemkových parcel č. 616/1 o výměře 41 m² a č. 683/2 o výměře 27 m² v kat. území Slatiňany, za nájemné ve výši 9,- Kč/m²/rok s paní Jůlíí Čonkovou. Jedná se o pozemky u rodinného domu č. p. 75 a zahrady v ulici Na Ostrově ve Slatiňanech. Pozemky jsou přiloceny, zpevněny a užívány jako manipulační plocha před domem – zápraží. Město má uzavřené z minulosti i další obdobné nájemní smlouvy pozemků, např. předzahrádky, plochy pro umístění zařízení, plochy pro uskladnění dřeva nebo manipulační plochy.

Rada města pověřila odbor správním zajištěním odstranění brány a branky na pozemku ve vlastnictví města p. č. 496/25 v k.ú. Trpišov. Předmětný pozemek je v katastru nemovitostí veden jako ostatní komunikace, ostatní plocha a jedná se o cestu.

Rada města schválila uzavření smlouvy o poskytnutí práv k užívání software KEO 4 číslo: SML-00240/24 na rozšíření licence pro platební terminál ekonomického systému pro město Slatiňany s firmou ALIS, IČ: 00672416. Zaváděním nového ekonomického systému došlo k rozdělení hlavní pokladny na dvě, a to na hlavní pokladnu a pokladnu matriky. Z tohoto důvodu je potřeba pořídit další licenci pro propojení programu Pokladna s platebním terminálem. Licence označená jako „další pracovní místo“ je za cca za 1/4 ceny licence hlavní včetně ročního udržovacího poplatku.

Rada města schválila odpisové plány na rok 2024 pro příspěvkové organizace města. Účetní jednotky, které hospodaří s majetkem územně samosprávných celků, o něm účtují a odpisují v souladu s účetními metodami (§ 28 zákona č. 563/1991Sb., o účetnictví). Zřizovatel příspěvkové organizace dle Sb. 250/2000 § 31 schvaluje odpisové plány svých příspěvkových organizací.

Rada města dále schválila 2. změnu (úpravu) schváleného rozpočtu města Slatiňany na rok 2024 v příjmové části na 102 614 800,- Kč (dorovnáno financováním příjmů 37 718 674,56 Kč) a ve výdajové části 140 333 474,56 Kč (dorovnáno financováním výdajů 0,- Kč). Dorozpočtovány do letošního rozpočtu byly položky na vratku na základě finančního vypořádání voleb prezidenta ČR z části z roku 2023, na IT služby s navedením nových programů, na vodné a elektrickou energii v odprodáných bytech (u vyúčtování, která přešla do roku 2024), na školení a vzdělávání zastupitelů a na znalecké posudky.

Rada města neschválila kácení 1 ks borovice černé na pozemku parc. č. 136/1 v katastrálním území Slatiňany. Rada města schválila Výroční zprávu za rok 2023 o činnosti města Slatiňany v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím město Slatiňany jako povinný subjekt předkládá tuto zprávu. Zpráva bude zveřejněna dle požadavků výše uvedeného zákona na úřední desce. Počet žádostí o poskytnutí informací činil v loňském roce 8.

Rada města neschválila přesah požární nebezpečného prostoru od přístavby kolny provedené na pozemku rodinného domu č. p. 553, Čechova ulice na sousední pozemek parc. č. 375/7 v k. ú. Slatiňany, který je ve vlastnictví Města Slatiňany. V ČSN 73 0802 je mj. stanoveno, že „požárně nebezpečný prostor stavby nemá přesahovat přes hranici stavebního pozemku kromě veřejného prostranství“.

Podle územního plánu se nejedná o veřejné prostranství – platným územním plánem města Slatiňany je pozemek parc. č. 375/7 v k. ú. Slatiňany zařazen do stabilizovaných ploch s funkčním využitím SM „plochy smíšené obytné městské“, není zde veden jako „veřejné prostranství“ ani jako plocha dopravy.

Rada města neschválila přesah požární nebezpečného prostoru od přístavby kolny provedené na pozemku rodinného domu č. p. 553, Čechova ulice na sousední pozemek parc. č. 375/7 v k. ú. Slatiňany, který je ve vlastnictví Města Slatiňany. V ČSN 73 0802 je mj. stanoveno, že „požárně nebezpečný prostor stavby nemá přesahovat přes hranici stavebního pozemku kromě veřejného prostranství“.

Rada města neschválila pronájem pozemku p. č. 482 v kat. území Slatiňany pro projekt vybudování Lesní mateřské školky Ekologickému centru EKO-LAND.eu, z.s. Starosta v různém seznámil radu města

Rada města dále vzala na vědomí žádost pana Kyncla na opravu cesty v Trpišově na pozemku parc. č. 533 v k.ú. Trpišov, která je ve vlastnictví Národního hřebčína Kladruby nad Labem a pověřila MěÚ Slatiňany jednáním s Národním hřebčínem Kladruby nad Labem ve věci opravy této cesty.

Rada města neschválila pronájem pozemku p. č. 482 v kat. území Slatiňany pro projekt vybudování Lesní mateřské školky Ekologickému centru EKO-LAND.eu, z.s. Starosta v různém seznámil radu města

s krizovou situací a vývojem této situace ohledně agresivních psů z Palackého ulice čp. 335 ve Slatiňanech. V tuto chvíli celou záležitost řeší Policie České republiky. Agresivní psi byli odvezeni.

Dále starosta seznámil radu města s návrhem na zřízení pozice městského architekta a se skutečností, že zatím neobdržel zápis z jednání kontrolního výboru, který se zabýval svěřeným úkolem od Zastupitelstva města Slatiňany o prověření oprávněnosti požadavků společností ve vlastnictví pana Tomáše Chrbolky za práce spojené s likvidací rostlinného materiálu z kompostárny ve Škrovádě.

Rada města konstatovala, že kontrolní výbor nesplnil úkol ohledně prověření oprávněnosti požadavků společností ve vlastnictví pana Tomáše Chrbolky za práce spojené s likvidací rostlinného materiálu z kompostárny ve Škrovádě, který mu zadalo Zastupitelstvo města Slatiňany v požadovaném termínu.

*RM blíže komentoval
Mgr. Vlastimil Peřina, radní*

■ PRACOVNÍ NABÍDKA

Město Slatiňany hledá pracovníka na pozici dělník údržby města. Nástup možný ihned, nebo dle dohody. Požadujeme výuční list, řidičský průkaz B, C výhodou. Informace pan Miloš Víšek, tel. 606 601 933.

■ UZAVŘENÍ KNIHOVNY A INFOCENTRA

Omlouváme se všem návštěvníkům, ale z provozních důvodů bude v knihovně a infocentru ve čtvrtek 4. dubna 2024 ZAVŘENO.

Renata Maryšková

■ MĚSÍC S PĚKNOU KNIHOU

Čtenáři naší knihovny nám poskytují dobré tipy a náměty na knihy, které si oblíbili a které by doporučili k přečtení i ostatním.

Ty, kteří nám svůj názor a odkaz na zajímavou a poutavou knížku ještě nezaslali, prosíme, aby si našli chvíličku a buď osobně, nebo prostřednictvím e-mailu (knihovna@slatinany.cz) tak kdykoliv učinili. My budeme mít větší množství výběru oblíbených titulů mezi vámi čtenáři a v každých Ozvěnách některé z nich uveřejníme.

Pro tento měsíc bychom chtěly nabídnout: **Liliane Moryarty – Jablka ze stromu nepadají**
Sandra Brownová – Skok do neznáma

■ PARKOVÁNÍ A Odstavování motorových vozidel, nedovolené umístování předmětů na pozemní komunikace

Parkování a odstavování motorových vozidel se řídí platnými pravidly silničního provozu zejména zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Ustanovení § 25 a § 27 zákona o silničním provozu jasně stanovuje, kde řidič smí a nesmí zastavit a stát.

V souvislosti s tím si dovoluujeme upozornit občany, především řidiče motorových vozidel, aby dodržovali ustanovení zákona o silničním provozu, týkající se zastavení a stání a vyvarovali se stání v místech, kde to zákon neumožňuje či přímo zakazuje. Dále vyzýváme občany, aby neumísťovali jakékoliv předměty (zábrany, kanystry, kužely, latě, apod. – viz foto) na pozemní komunikace pro rezervaci parkovacích stání. Tyto předměty není dovoleno na pozemní komunikace umísťovat, neboť ohrožují bezpečnost silničního provozu a jsou považovány za překážku silničního provozu.

Veronika Novotná, odbor správní

■ MÍSTNÍ POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

V předcházejících vydáních Ozvěn byla zveřejněna informace týkající se změny výše poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, lidově odvoz popelnice. 13. prosince 2023 zastupitelstvo města na svém zasedání schválilo tento poplatek ve výši **960 Kč**. Poplatek je splatný jednorázově, **nejpozději do 31. května 2024** (změna oproti předcházejícím rokům, kdy musel být zaplacen do 31. března).

V souvislosti s posunutím termínu splatnosti nás někteří občané kontaktují, neboť se obávají prodloužení úhrady poplatku. Všichni poplatníci obdrží k úhradě složenkou, na kterých budou mít platební údaje včetně variabilního symbolu. Tento variabilní symbol má přidělený **každý poplatník svůj** a je nutno jej při platbě zadat. Nelze tedy uhradit poplatek najednou např. za všechny členy domácnosti, ale je nutné ho uhradit zvlášť za každého člena samostatně a dbát na správné zadání variabilního symbolu. Mohlo by se stát, že platba nebude správně přiřazena a vznikne nedoplatek. Možnosti úhrady se nezměnily, převodem na účet, nebo i v hotovosti v pokladně městského úřadu.

Hana Hanušová, vedoucí odboru finančního

■ OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ JE PRIORITY

Elektrospotřebiče jsou součástí našeho každodenního života a jen těžko si jej bez nich dokážeme představit. Elektroodpad je tak v současné době jedním z nejrychleji rostoucích druhů odpadu. Pro zajištění sběru a recyklace již vysloužilých elektrozařízení si naše město vybralo ke spolupráci také kolektivní systém ASEKOL. Elektroodpad obsahuje řadu zdraví škodlivých materiálů a díky zajištění správné recyklace vysloužilých elektrozařízení přispíváme k ochraně životního prostředí. Recyklace navíc umožňuje opětovné materiálové využití a patří mezi základní principy cirkulární ekonomiky. Míra opětovného materiálového využití je velmi vysoká a dle jednotlivých typů výrobků dosahuje až 95 %.

Jakým rozsahem naše město přispělo k lepšímu životnímu prostředí, se dozvídáme z environmentálního vyúčtování zpracovaného společností ASEKOL. Díky zodpovědné recyklaci vznikají úspory spotřeby elektrické energie, primárních surovin, vody, oxyselování prostředí a produkci skleníkových plynů.

Každý kus vyříděného elektrického odpadu se počítá, což dokazuje příklad 100 vyříděných notebooků, které uspoří 10 MWh elektřiny. Takové množství odpovídá 3leté spotřebě elektřiny rodiny žijící ve standardním bytu. Za 100 kg vyříděných elektrospotřebičů se ušetří takové množství ropy, které by stačilo na výrobu benzínu pro cestu z Prahy do Paříže. Děkujeme všem, kteří pečlivě třídí odpad, a přispívají tak k ochraně životního prostředí.

Bc. M. Doležalová, OS

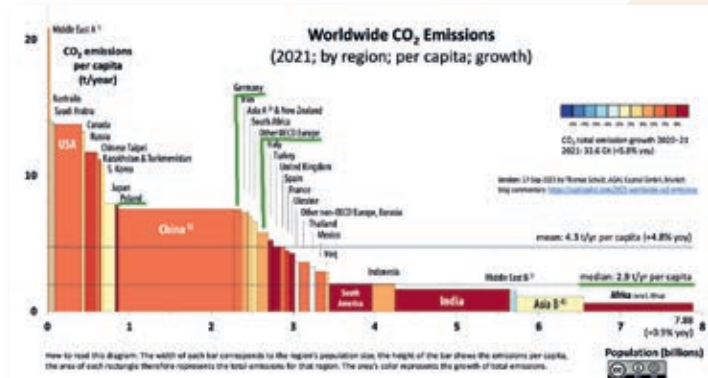

■ „OPRAVU ZUŠ BEZ ZATEPLENÍ VIDÍM JAKO PROMARNĚNOU PŘÍLEŽITOST“

Rok 2023 byl nejteplejší od začátku pravidelného měření. V první desítku roků není ani jeden z jiného než našeho století. Únor a leden nevypadá lépe. **Teplotní rekordy padají až příliš rychle.** Rostoucí teplota spouští rizikové jevy – od tání ledovců po šíření tropických nakažlivých nemocí do mírného pásu, vyvolává přírodní katastrofy. K těm nejvážnějším patřily záplavy v Libyi, při nichž se protrhly dvě přehradní hráze a následná vlna zaplavila přístavní město Derna s mnoha tisíci oběťmi.

Přítom **koordinace aktivit na globální úrovni vážne.** Na přelomu listopadu a prosince se v Dubaji konal výroční klimatický summit COP28 za účasti hlav států a jiných celebrit. Jeho hlavním výsledkem je opatrně formulovaná dohoda, že je třeba začít „opouštět fosilní paliva v energetice, a to spravedlivým, spořádaným a rovným způsobem“. Takže shora se revoluce jen těžko dočkáme. Chceme-li se tedy našim vnoučatům a pravnoučatům „podívat“ rovně do očí, my, kteří tomu (v přepočtu na osobu) přispíváme víc než většina světa, měli bychom se i my sami aspoň o něco pokusit a nečekat, až to za nás někdo vyřeší. Nejspíš nevyřeší.

Argument, že zase produkujeme méně jiných skleníkových plynů, je bohužel lichý, jak plyne např. ze spotřeby masa, jehož výroba je hlavním zdrojem dalšího skleníkového plynu – metanu. I v tom jsme bohužel nadprůměrní dokonce i v Evropě. Topení a výroba elektřiny produkuje v ČR 1/5 celkové produkce CO₂. Také proto se klade velký důraz na úspory ve vytápění, mezi něž patří i zateplování, protože na mnoho dalších let sníží výrazně produkci CO₂

z topení, ekonomicky bývají návratné a to bez snížení pohodlnosti (čímž klimatická změna do budoucna reálně hrozí). Přítom neekonomičtější je zateplovat při stavbě nebo rekonstrukci fasády. Plyn je navíc konfliktní surovina, tedy část výtěžku jeho prodeje financuje vojenské konflikty a terorismus.

Jednou z letošních větších investičních akcí města vloženu je kompletní rekonstrukce fasády na ZUŠ za max. 1,8 milionu Kč podle 3 roky starého projektu. Projekt se zateplením nepočítá, ačkoliv jde o přibližně 100 let starou, památkově nechráněnou, nezateplenou zděnou budovu vytápěnou plynem.

Diskutovalo se o tom na prosincovém zastupitelstvu v rámci rozpočtu. Opozice navrhovala odložit rekonstrukci a vypracovat nejdříve energetickou studii, která by prověřila, jestli by se nevyplatilo budovu zateplit. Předkladatelé argumentovali, že zateplení by i s dotací nevyšlo levněji, než současný projekt, navíc má budova ZUŠ dosti členitou fasádu, kterou by bylo velmi obtížné zateplit. To rozporoval přítomný provozovatel stavebnin a jeden stavební inženýr, kteří tvrdili, že dnes existuje hned několik způsobů zateplení historizujících fasád. O návrhu na provedení energetické studie se nakonec hlasovalo, ale podpořilo ho jen 7 zastupitelů z opozice, takže neprošel.

Krátce na to byla vypsána soutěž na zhotovitele, kterou vyhrála pardubická firma PF stavitelství za 673 tis. Kč (vč. DPH). Oprava by měla být provedena během letních prázdnin.

Robert Koblížek

■ OPRAVA FASÁDY BUDOVY ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY SLATIŇANY

V letních měsících tohoto roku se hlavní budova ZUŠ Slatiňany konečně dočká nové fasády. V letech 1991–1992 došlo k poslední větší opravě této 100let staré budovy, dříve známé pod názvem vila Irena, pro potřeby nově vzniklé Základní umělecké školy. Protože i poté se ve sklepních prostorách této budovy držela výrazná vlhkost, tak se v letech 2000–2001 uskutečnila stavebními pracemi oprava tohoto problému.

V dalších letech došlo v této budově postupně k mnoha vnitřním úpravám, a to především z důvodu energetických úspor a omezení vnitřního hluku, hlavně z toho důvodu, že to je budova, kde se vyučuje hudba. Stará dřevěná okna se vyměnila za kvalitní plastová, učebny a hudební sál byly osazeny novými akustickými dveřmi, v roce 2017 škola zakoupila nový úspornější plynový kotel, všechna tělesa topení mají regulátory. Budova vily Irena má silné 50–55 cm zdi a v mezipatrech je tloušťka stropů téměř jeden metr. Od chvíle, kdy už bylo zřejmé, že budova nutně potřebuje novou fasádu, tak byla na stole otázka – „kolik to bude stát, jaké jsou možnosti finančních zdrojů“.

Vzhledem k tomu, že má vila Irena poměrně členitou a charakteristickou fasádu, typickou pro „lepší“ budovy dvacátých let minulého století, tak se zateplováním budovy nevažovalo. A to i vzhledem k vnitřním úpravám, které se za posledních 17 let v budově provedly. Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) může poskytnout

dotaci z evropských fondů pro účel rekonstrukce školní budovy, podmínkou je, že rekonstrukce musí být spojená se zateplením. Minimální hodnota díla musí být 3 milióny Kč + DPH.

Dotace je zpravidla ve výši 50 %, maximálně 55 %. Z tohoto jasně vyplývá, že získání dotace pro tento účel není reálná, neboť hodnota díla toto základní zadání nesplňuje. A i finanční spoluúčast města by byla výrazně vyšší, než jak rozhodlo zastupitelstvo v prosinci 2023, efekt návratnosti (ušetření finančních nákladů za plyn) minimální, ne-li mizivý.

Petr Šotta
radní pro oblast školství

■ HASIČSKÝ PLES VE SLATIŇANECH

Sbor dobrovolných hasičů ve Slatiňanech uspořádal po téměř 29 letech hasičský ples, který se konal v pátek 8. 3. 2024 v místní sokolovně. Rádi bychom touto cestou poděkovali všem sponzorům, kteří náš ples podpořili cenami do tomboly, přípravou a dodáním občerstvení a květin či finanční částkou. V neposlední řadě bychom také velmi rádi poděkovali všem, kteří náš ples podpořili svou účastí. Hasičský ples se nad naše očekávání skutečně vydařil, děkujeme za přízeň a budeme se těšit v příštím roce.

SDH Slatiňany

INFORMACE K DOTAČNÍMU PROGRAMU NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT

Informace poskytnutá Místní akční skupinou Chrudimsko (dále jen MAS) vyzývá občany, aby byli obezřetní v oblasti dotačního programu Nová zelená úsporám Light.

Na území MAS Chrudimsko se totiž opět začaly objevovat subjekty, které nabízejí zpracování žádosti o dotaci v rámci NZÚ light. Tyto subjekty nemají oprávnění vydávat odborné posudky a závěrečné zprávy, které jsou povinnou přílohou žádosti o dotaci. V některých případech se dokonce snaží ze žadatelů získat administrativní poplatek za vyřízení žádosti a doporučují konkrétní firmy, které by následnou realizaci provedly.

V případě zájmu o dotaci přes Novou zelenou úsporám light je třeba kontaktovat vždy MAS, případně EKIS. Tyto subjekty jsou oprávněny k vydávání odborných posudků a závěrečných zpráv. Terénní pracovník MAS pak s každým žadatelem postupně projde celou administraci žádosti a srozumitelně vysvětlí, co všechno je k dotaci potřeba zajistit. Veškeré služby poskytované MAS jsou zcela ZDARMA. Taktéž je možnost uspořádat v obcích semináře na téma Nové zelené úsporám light, kde se mohou potenciální žadatelé s terénním pracovníkem zkontaktovat.

Kontakt na terénního pracovníka:

Bc. Roman Jeníček
tel. +420 604 199 180
roman.jenicek@maschrudimsko.cz

V případě dalšího poradenství v oblasti energetiky se můžete obracet i na energetického koordinátora pana Petra Krejčíka, telefon: 721 968 878, e-mail: petr.krejci@soprecr.cz.

Jeho konzultace jsou k dispozici zdarma také pro území MAS Chrudimsko. Neváhejte se na něho obrátit ve věci poradenství, osvěty v oblasti energetických úspor a možnostech jejich dosahování, dotační pomoci i poradenství v oblasti komunitní energetiky. Využijte jeho zkušenosti až už jako občan, sdružení vlastníků, podnikatel, živnostník, spolek, škola či obec.

Šárka Trunečková
předsedkyně MAS Chrudimsko, z.s. za město Chrudim
Resselovo náměstí 77, 537 16 Chrudim
sarka.trunekova@maschrudimsko.cz, tel. 737 770 811
Do území MAS Chrudimsko spadá i území města Slatiňany včetně místních částí, proto mohou občané, podnikatelé, organizace apod. využít bezplatně výše uvedených služeb.

ZÁPIS Z VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ OSADNÍHO VÝBORU TRPIŠOV

Ze dne 4. 3. 2024

Přítomni:

Jaroslav Bleha, Petr Michek, Jitka Blatoňová, Lukáš Seifert, DiS., Bc. Markéta Kynclová, Vendulka Vachová, Mgr. Renata Kočí

Ad 1) Proběhla opětovná diskuse ohledně studie společenského centra v Trpišově. Dne 17. 3. 2024 v 17.00 hodin proběhne na toto téma setkání s občany Trpišova přímo v budově „obchodu“. Zveme tak k otevřené diskuzi. O tomto setkání budou obyvatelé dopředu informováni letáčky ve schránkách.

Ad 2) Dne 6. 4. 2024 v 08.30 hodin se členové OV Trpišov zúčastní celonárodní akce „Uklidme Česko“ se zaměřením na problémová místa v Trpišově. Kdo bude chtít, může se přidat :o) Pytle na odpad a rukavice zajištěny.

Zpracoval Lukáš Seifert
Předseda OV Trpišov Jaroslav Bleha

nová
zelená
úsporám
light

I malá změna může přinést velké úspory

Ušetřete náklady za energie

Uniká vám teplo neteplejšími stěnami či neizolovanými částmi domu? Trápi vás vysoká účty za ohřev vody? Máte nový přízemí a na renovaci chybí peníze? Pomůžeme vám.

Dostanete až 240 tisíc korun a zrenovujete svůj dům rychle a jednoduše.

PENÍZE dostanete PŘEDEM – teplo a energii šetříte TRVALE

www.novazelenausporam.cz

MAS Chrudimsko

Bc. Roman Jeníček
roman.jenicek@maschrudimsko.cz
+420 604 199 180

zkrotíme energie.cz

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ OSADNÍHO VÝBORU ŠKROVÁD

Zápis č. 3/24 ze dne 6. 3. 2024

- využití vývěsky na parte u vjezdu na náves od Slatiňan a deinstalace stávajících
23. 3. od 13 hod jarmark – možnost navštívit komentované prohlídky v mlýnu Skály – zájemci se mohou registrovat v knihovně
6. 4. úklid Škrovádu – sraz na návsi v 9.30 hod s občerstvením v rámci akce Uklidme Česko, podrobné info na další schůzi 3. 4. 2024
- Upozornění na umístění zrcadla v zatáčce před ulicí Svatojánská – není vidět do zatáčky

Diskuse

- katastrofický stav lesa a možnost ohrožení stromy v chatové oblasti na konci Škrovádu, kde se soukromý vlastník nestará o les
- námítka na textilní kontejner, odstranění a přemístění do sběrného dvora
- z diskuse občanů vyplynula nutnost řešení estetizace kontejnerů ještě před architek. studií.

Dne 6. 3. 2024

Zapsala: Jitka Zahradníková
Schválila Marie Picpauerová

■ STAVĚNÍ MÁJKY

Proběhne letos opět 30. dubna 2024 v parčíku před školou od 16 hodin.

■ POZVÁNKA NA 200. LASKAVÝ VEČER

Před rokem oslavily Laskavé večery 20 let a nyní mají další kulatiny. Tentokrát to bude 200. díl těchto hudebně literárních pořadů, které již neodmyslitelně patří ke kulturnímu životu Slatiňan. Toto jubileum vyšperkuje jeden z nejlepších kytaristů, jaké jsme kdy měli. Tím virtuózem není nikdo jiný než profesor **ŠTĚPÁN RAK**. Ten je nejen kytaristou, ale i skladatelem, pedagogem a fotografem. Ve Slatiňanech několikrát vystoupil jeho syn Jan Matěj. LV se uskuteční v úterý **9. dubna** od 19 hodin. Vstupenku za rovnou stovku si můžete koupit ve Společenském domě nebo předem v městské knihovně (469 660 239).

z.j.

■ KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V MĚSÍCI DUBNU 2024

DATUM KONÁNÍ	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ
4. 4. 2024 od 19 h	Divadelní představení Schrödingerova kočka	Evangelický kostel Slatiňany
19. 4. 2024 od 16 h	RETRO BAND CHRUDIM	Společenský dům
23. 4. 2024 od 16.30 a od 19.00 h	Vystoupení Tanečního oboru ZUŠ Slatiňany	Divadlo K. Pippicha Chrudim
23. 4. 2024 od 18 h	Beseda Hrad Rabštejnek	Společenský dům
28. 4. 2024 od 13 h	Stadion žije pohybem, hudbou, divadlem, tak pojd' ven	Stadion Slatiňany
30. 4. 2024 od 16 h	Stavění májky	Parčík u ZŠ Slatiňany
30. 4. 2024 od 19 h	Pálení čarodějnic	Areál ZO ČSCH

Bližší informace o konaných akcích naleznete na zveřejněných plakátech.

Za RR, M. Kolouchová

ZO ČSCH Slatiňany
vás srdečně zve na

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

KDY: Úterý 30. dubna 2023 od 19 h
KDE: areál za železničním přejezdem směr Orel

Upálení čarodějnic v 19:30 h
Občerstvení zajištěno

Srdečně zvou pořadatelé

4/4/2024 → 19.00 EVANGELICKÝ KOSTEL / T. G. MASARYKA 428 / SLATIŇANY

Město Slatiňany zve na divadelní představení

SCHRODINGEROVA KOČKA

Je ta kočka živá, nebo mrtvá...?

Přesvědčme vás, že kvantová fyzika je vlastně sranda!
Pacta vsem vědcům, kteří to neměli v životě jednoduché.

Místo pestle, zájíz divadlo v kostele.

Občerstvení zajištěno.

Vstupné + 200 Kč / předprodej v knihovně Slatiňany do 3. 4. 2024, v den představení vstupenky na místě

Základní umělecká škola
Slatiňany

vás srdečně zve
na vystoupení

TANEČNÍHO OBORU

23. dubna 2024 od 16:30 a 19:00 hodin
v Divadle K. Pippicha v Chrudimi

VSTUPNÉ: DOSPĚLÍ 120,- Kč, DĚTI 60,- Kč

Předprodej vstupenek v infocentru Chrudim,
v pokladně Divadla Karla Pippicha a on-line na www.chrudimskabeseda.cz od 26.3.2024

■ SPOLEK ACORD, Z.S. A IVA RYZOVÁ VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA BENEFIČNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL SLATIŇANY

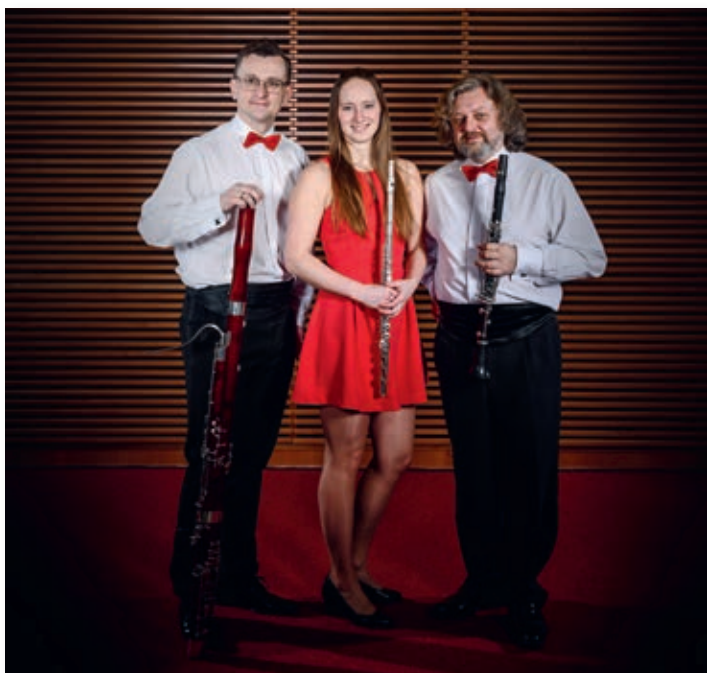
Pátek 7. 6. 2024, 19 hod., zámecké nádvoří: Pěvci Gabriela Beňačková – soprán, Jakub Pustina – tenor, klavírní doprovod

Rusalka, Mařenka a Jenůfa se loučí... Druhý ročník festivalu zahájí proslulá a legendární operní pěvkyně – sopranistka Gabriela Beňačková. Jsme poctěni, že Slatiňany jsou součástí jejího posledního koncertního turné po České republice, kterým se po boku vynikajícího tenoristy Jakuba Pustiny loučí se svou hvězdnou pěveckou kariérou. Během svého bohatého uměleckého života vytvořila desítky nezapomenutelných operních rolí českého i světového repertoáru. Svým mistrovstvím ovlivnila několik generací. Budete mít poslední možnost slyšet její stříbrný soprán s pověstnou slovanskou slzou v hlase. Zazní árie a dueta z jejích milovaných českých oper *Prodaná nevěsta*, *Rusalka*, *Její pastorkyňa* a další.

V případě deštivého počasí se koncert uskuteční ve 20 hod. v místním Kostele sv. Martina. Cena vstupenky: 450 Kč.

Sobota 8. 6. 2024, 19 hod., zámecké nádvoří: Dechové trio El Gonzales, zpěv: Jiří Jablunka, Hana Otáhalová

O uvolněnou a pohodovou atmosféru se v sobotním večeru postarají přední členové Moravské filharmonie Olomouc: Eliška Honková – flétna, Jan Dvořák – fagot a Aleš Janeček – klarinet.

Společně se zpěváky J. Jablunkou a H. Otáhalovou nás provedou světem muzikálových a filmových melodií, uslyšíme také další známé hudební kousky v netradiční a zajímavé instrumentaci tří dechových nástrojů.

V případě deštivého počasí se koncert uskuteční v místním Kostele sv. Martina. Cena vstupenky: 350 Kč.

Neděle 9. 6. 2024, 19 hod., zámecké nádvoří: Symfonický orchestr pardubické konzervatoře a sólisté: Matěj Kotal, Anna Stránská

Se symfonickým orchestrem pardubické konzervatoře si připomeneme rok české hudby. Pod vedením Tomáše Židka, kterého u dirigentského pultu vystřídá také studentka Jana Lepšová, uslyšíme nejznámější skladby českých skladatelů B. Smetany, A. Dvořáka, V. Suka a dalších. Nechte se nadchnout talentem a energií mladých umělců a vynikajících sólistů našeho regionu a vychutnejte si zvuk orchestru v jedinečné akustice zámeckého nádvoří. V případě deštivého počasí se koncert uskuteční v místní Sokolovně. Cena vstupenky: 250 Kč.

Sobota 15. 6. 2024, 19 hod., zahrada Sokolovny Slatiňany: Jiří Pavlica & HRADIŠŤAN

Závěr festivalu nabídne hudební lahůdku a nevěsední zážitky. Poprvé ve Slatiňanech vystoupí **Jiří Pavlica & HRADIŠŤAN**. Jedná se o ojedinělé seskupení s vysokou uměleckou i interpretační úrovní, nezvykle širokým žánrovým záběrem a netradičním repertoárem, které v počátcích vycházelo zejména z lidové tradice. Věříme, že toto hudební těleso bude velmi lákavým a důstojným zakončením celého festivalu.

V případě velmi špatného počasí se koncert uskuteční v místní Sokolovně. Cena vstupenky: 580 Kč – přední řady, garantovaný vstup do Sokolovny, 550 Kč – zadní řady, v případě nepřízně počasí vrátíme vstupné.

Benefiční hudební festival nabízí kromě koncertních zážitků i velký **dobročinný přesah**. Spolu s návštěvníky společně podpoříme

činnost chrudimské neziskové organizace Amalthea, z.s. a pomůžeme dětem našeho regionu, které vyrůstají v pěstounských rodinách, nebo jsou týrané, či zneužívané. Během koncertů nám bude krátce představena činnost organizace. Třicet procent z každé vstupenky bude věnováno na terapeutickou činnost a pomoc těmto dětem. K benefičnímu účelu festivalu je založena veřejná sbírka s transparentním účtem u České spořitelny, číslo účtu: 6438976339/0800.

Součástí koncertů bude **prodejní výstava olejomalb** vynikající malířky Milady Lenfeldové a **výstava uměleckých fotografií** oceňovaného fotografa Jana Kočího, dokumentující práci terapeutů Amalthey z.s.

Posluchači budou moci využít nabídku **občerstvení** před začátkem i v přestávce koncertu jak na zámeckém nádvoří, tak v areálu místní Sokolovny.

Festival proběhne pod záštitou a s osobní přítomností senátora pana Jana Tecla a s podporou Města Slatiňany, Pardubického kraje a těchto sponzorů: Transys s.r.o., Trainlog s.r.o., ODP – software s.r.o., Alukov a.s., Podlahy PLOTZ, s.r.o., Diecézní lesy Hradec Králové s.r.o., Soukromý šipkařský klub Stoplights, z.s., Kobit – THZ s.r.o., KMZ ocelové konstrukce s.r.o., Zahradnictví Mikan.

Všem podporovatelům moc děkujeme!!

Předprodej vstupenek

Fyzicky lze zakoupit vstupenky v prodejně Mlsný pecivál – náměstí Chrudim, nebo přímo na místě v den konání.

Elektronický nákup vstupenek na adrese: <https://www.ticketportal.cz/event/BENEFICNI-HUDEBNI-FESTIVAL-SLATINANY?idp=1391341#-modalVyberPocetMiest20>

POZVÁNKA NA 4. ROČNÍK PŘÍMĚSTSKÉHO DIVADELNÍHO TÁBORA

Dovolte mi, abych pozvala děti ve věku od 7 do 15 let na divadelní tábor ve Společenském domě ve Slatiňanech. Koná se ve dnech **19.–23. srpna 2024**. Každý den od 8 do 16 hodin mají děti zajištěný program, který se skládá z přípravy divadelního představení, výtvarných, sportovních a relaxačních činností. Oběd bude zajištěn ve školní jídelně a na závěr se bude konat veřejné vystoupení divadelního představení, které si děti během týdne připravily. S dětmi budou pracovat zkušené lektorky Iva Ryzová, Renáta Šťastná (vedoucí divadelního spolku HRRR) a Lucie Horáková.

Více informací na www.acord-spolek.cz. Přihlásit se můžete přes formulář nebo na tel. čísle 777 026 223

Těší se na Vás Iva Ryzová a spolek Acord, z.s.

Nebo pomocí QR kódu:

Těší se na Vás Iva Ryzová a spolek Acord, z.s.

AKCE V DOMĚ S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU SLATIŇANY

Ve středu 21. února nás navštívil tajemník Městského úřadu Slatiňany Ing. Vladimír Rašín, aby se s námi podělil o svou životní vášeň – námořní jachting. Zhlédli jsme velké množství fotografií a dozvěděli jsme se spoustu zajímavých informací o jeho mořských plavbách.

Příjemně odpoledne jsme strávili i s paní doktorkou Mikanovou. Ta pro nás tentokrát připravila druhý díl přednášky „Tajemství slatiňanských domů“. Užili jsme si i hudbu, společně s paní doktorkou přišel pan František Mach, který nám zahrál několik hezkých písniček. Už se těšíme na vyprávění „Tři kněžny Vilemíny Aueršpergové“, které máme od paní doktorky slíbené.

Opět jsme zavítali na výstavu, tentokrát do místního společenského domu. Prohlédli jsme si překrásné obrazy paní Lucie Kubínové. A jako vždy následovala návštěva cukrárny.

Protože se seniorům ani pracovním pečovatelské služby nevyhýbají problémy s pamětí, rádi jsme využili nabídky paní Jeleny Šmahelové. Ta nás jako absolventka kurzu České společnosti pro trénování paměti a mozkového joggingu seznámila s technikami a strategiemi trénování paměti. Tato akce proběhla v rámci „Národního týdne trénování paměti“.

Společná oslava svátků a narozenin se uskutečnila 18. března. Tentokrát nás potěšily svým vystoupením děti ze Základní umělecké školy Slatiňany.

A ani v březnu na nás nezapomněly děti z místního skautského oddílu.

Všem návštěvám moc děkujeme a těšíme se na další setkání a zážitky, které nás během jarních měsíců čekají.

Mgr. I. Čápková Tušicová, vedoucí PS

ILEGÁLNÍM KRONIKÁŘEM LET 1939–1945 BYL TAJEMNÍK OBCE JOSEF POLÍVKA, ZAZNAMENÁVAJÍCÍ UDÁLOSTI TÉ DOBY NA VOLNÉ PAPIRY, KTERÉ UKRÝVAL

Polívka chtěl uchovat autentické svědectví válečných let pro další generace zdejších obyvatel, což bylo hlavním motivem jeho práce.

Z kroniky neplyne, kdo tento text do ní přepsal, protože se tak uskutečnilo po více než 25 letech od skončení II. světové války autorem tohoto článku (viz dále).

Obr. č. 1

Dle obsahu textu plyne, že nemohl být psán do kroniky bezprostředně, protože Polívka byl kritický vůči německé okupaci obce, konkrétně k veliteli zdejší posádky hejtmanu Mösserovi.

Bývalá kronikářka M. Tichá, která ukončila tuto zásluhou činnost v roce 1995, zveřejnila Polívkův text z roku 1945 v Ozvěnách pod názvem Poslední dny II. světové války. Píše se v něm o Mösserovi jako o zločinci a vrahovi, který měl sídlo ve vile, dnes Slunečním domě. Německá posádka byla ubytována ve škole.

Dle Polívky německý velitel vystupoval jako samovládcе obce, po obci jezdil v obrněném voze a vyhrožoval starostovi Steklému a tajemníkovi Polívkovi zastřelením a zničením obce, pokud nezajistí klid a pořádek.

K prvnímu incidentu v květnových dnech 1945 došlo 5. 5. dopoledne na nádraží,

Obr. č. 2

kde stál odstavený muniční vlak. Železniční zaměstnanec F. Zajíček chtěl odzbrojit německého vojáka na železniční stanici, protože jako strážný byl pověřen hlídat muniční vlak. Ten mu zbraň nevydal a jako rukojmí byl Zajíček předveden na velitelství. Mösser ho chtěl nechat v Pardubicích popravít.

Kritická situace nastala v obci ještě po 18. hodině 5. května 1945, neboť dva trubači hasičského sboru (Meduna a Šustr) na kole začali troubit po obci, aby upozornili své členy na pohotovost a bdělost v dané situaci. Mösser v obrněném automobilu přijížděl od Chrudimi, dojel Medunu, předjel jej a začal po něm střílet. Na křižovatce ho usmrtil, a to v místě pamětní desky na domě č. p. 81, potom se vydal za Šustrem, jehož dohledal a znehodnotil mu trumpetu tím, že mu ji rozšlapal a osobně ho předal stráží v sokolovně.

Obr. č. 3

V textu Polívka nepíše, kdo dal trubačům příkaz k tomuto poplašnému signálu ještě v přítomnosti německé posádky v obci, což bylo velmi riskantní, neboť se připravovala k odchodu na západ.

Svědectví o této nešťastné události, z podnětu autora tohoto článku, podal po 60 letech žijící druhý trubač J. Šustr, který zemřel 26. 3. 2009 ve věku nedožitých 88 let v Orli. K alarmu hasičů dal příkaz jejich velitel F. Mazuch na základě pokynu revolučního národního výboru, jehož předsedou byl F. Herold, měl 13 členů a který začal oficiálně pracovat po odchodu Němců.

Poslat členy hasičského sboru troubit po obci bylo zcela neuvážené rozhodnutí. K překotnému odchodu německé posádky z obce došlo v noci ze 7. na 8. května. 9. května projížděly obcí německé trans-

Obr. č. 4

porty a také civilní obyvatelstvo, 10. května občané vítali sovětské vojáky – osvoboditele.

Účelem článku bylo hlavně připomenout nedocenenou činnost tajemníka Polívky, který denně po večerech psal potajmu válečné události a své poznámky pak ukrýval před eventuální prohlídkou kvůli postojům vůči německé okupaci obce.

Problém pak nastal s přepisováním těchto textů do kroniky, začaly tím řádové sestry z kláštera, nedopsaly ani rok 1939, zbytek do roku 1945 dopsal autor článku, jak bylo výše sděleno.

V roce 1971 po nástupu učitelky Z. Vorlové na zdejší školu se také ujala věst kroniku, ale byla v ní mezera 1945–1970, která pak byla pracně doplněna.

Obr. č. 1

Pamětní deska V. Meduny na domku čp. 81, která byla odhalena 16. 9. 1945 (majitel ji nyní odstranil kvůli nové fasádě).

Obr. č. 2

Podobizna V. Meduny z pamětní desky (21. 9. 1907–5. 5. 1945).

Obr. č. 3 a 4

Hrob rodiny Medunovy na místním hřbitově, včele jmen je V Meduna. Jeho úpravu financovalo město v roce 2019. Spočívala ve výměně prasklé čelní náhrobní desky a pozlacení jmen. Realizací byl pověřen kameník K. Bouška ze Žumberka.

Ing. Milan Vorel

HOKEJISTÉ SLATIŇAN LETOS ZÍSKALI „DOUBLE“!!!

V sobotu 16. března proběhly na zimním stadioně v Rychnově nad Kněžnou závěrečné zápasy o celková umístění v KAHL (Křesťanská amatérská hokejová liga; www.kahl.cz), ve které dlouhé roky působí i slatiňanský hokejový tým HC Vraníci Slatiňany. Letošní formát soutěže byl nastaven systémem vzájemných zápasů, tzv. „každého s každým“, a celky na prvních dvou místech se spolu utkaly o celkové vítězství. Stejně tak proběhl i souboj o celkové bronz mezi třetím a čtvrtým týmem po základní části.

Naši hokejisté se v základní části radovali desetkrát z jedenácti odehraných zápasů, což jim přineslo zisk poháru pro vítěze základní části. Ve finále se pak tedy směli utkat s druhým celkem, pardubickými Balaury, o mistrovský titul. Po napínavé bitvě, a po těsném vítězství 7:6, se nakonec povedlo a Vraníci se tak stali mistry ligy i vítězi základní části! Za deset let působení v lize se to našim hokejistům podařilo již po třetí. Letošní výsledek je velmi cenný nejen proto, že kvalita týmů v KAHL se za poslední roky velmi posunula a některé zápasy už snesou přísná měřítka nižších

oficiálních soutěží, ale hlavně proto, že kádr našeho týmu je dlouhodobě stabilní a staví na vlastních odchovancích. V mužstvu tak vedle sebe stojí i několik tátů ze staré gardy, se svými syny a jejich kamarády.

Kdyby si někdo chtěl putovní poháry prohlédnout, tak budou celý rok vystaveny v šipkařském klubu Stoplights (Sportbar).

Martin Harsa

Zápis dětí do mateřské školy

pro školní rok 2024/2025

Uskuteční se v pondělí 6.5. 2024

od 6:00 do 15:30 hodin

v budově školy ve Švermově ulici č.p. 693 Slatiňany.

Více informací naleznete na www.msslatinany.cz.

Srdečně se na vás těší zaměstnanci školy.

BUDEME MÍT LANOVKU

Slatiňany se konečně dočkají. Již v dubnu se začne se stavbou lanové dráhy z Podskály k restauraci Monaco. Nástupní stanice bude vedle vodní elektrárny, cílová pak těsně pod restaurací. Výrazně to zrychlí cestu, lidem se naskytne nádherný pohled na Třešňovku shůry a zcela jistě lanovka přitáhne do Slatiňan tisíce turistů nejen z Česka. Lanovka bude sedačková, na trase bude celkem 20 železných sloupů 15–20 m vysokých. Sloupi budou natřeny hnědě a zeleně, aby nenarušovali vzhled Třešňovky. Unikátní bude pohon lanovky. Ten bude zcela ekologický a úsporný. V dolní stanici bude kolo o průměru 5 m, kterým budou točit čtyři muži. Zda to budou dobrovolníci, zaměstnanci města nebo trestance, to se bude teprve řešit. Stavba vyjde na necelých 100 milionů a platit ji budou rovným dílem město Slatiňany a restaurace Monaco, ale výraznou finanční pomoc slýbali Harvardské investiční fondy Viktora Koženého z Baham. O výši částky se v současné době jedná. Panu Koženému se projekt nesmírně líbí a rád ho prý podpoří. Očekává se, že vložené náklady se vrátí do deseti let.

Lanovku postaví firma Lanovky s.r.o. a spuštěna bude 1. 4. 2025. Prvních deset pasažérů pojede zdarma. V plánu je i pozdější prodloužení dráhy na rozhlednu Chlum, kde by mněla vzniknout restaurace.

RSDr. Quido Pravda, BLB

MĚSTO SLATIŇANY
PORÁDÁ

STADION

ŽIJE POHYBEM,
HUDBOU, DIVADLEM,
TAK POJĎ VEN

NEDELE
28. DUBEN

13-16 HODIN
STADION SLATIŇANY

OBČERSTVENÍ

Akce pro širokou veřejnost
na novém atletickém oválu
a v prostorách celého
stadionu

PRO ZÁJEMCE:

- o práci dobrovolníka
- kteří mají nápad
- co chtějí předvést co umí

SKÁKACÍ BOTY

ZÁBAVNÉ BĚŽECKÉ ZÁVODY
PRO DĚTI
PIVNÍ ZÁVOD PRO DOSPĚLÉ
FOOTBAG SHOW
DOG DANCING
ŠVIHADLOVÝ WORKSHOP
HOBBY HORSE A WORKSHOP

DIVADLO, ŽIVÁ HUDBA... A MNOHO DALŠÍHO

PŘEDSTAVENÍ MÍSTNÍCH
SPORTOVNÍCH KLUBŮ

KONTAKTUJ:
KNIHOVNA@SLATINANY.CZ
DĚKUJEME

Město Slatiňany Vás srdečně zve na

Retro band Chrudim

Hudební skupina pod vedením
kapelníka Zdeňka Škvařila

Těšit se můžete
na melodie různých žánrů

19. dubna 2024
od 16 hodin

Společenský dům
Tyršova 287, Slatiňany

vstup zdarma
www.slatinany.cz

Na obr. vleč. bez souhlasu zveřejněním fotografií pořizovatele

Město Slatiňany a VALESCO, z.s.
vás srdečně zvou na besedu

Hrad Rabštejnek

Přijďte si poslechnout vyprávění
jednoho z majitelů hradu Víta Nováka.
Dozvíte se o historii, a také o tom, jak
se podařilo této památce vdechnout
nový život a co vše jí ještě čeká ...

Úterý 23. 4. 2024 od 18 hodin
ve Společenském domě
Tyršova 287, Slatiňany

Vstup zdarma
www.slatinany.cz
Na obr. bez souhlasu zveřejněním fotografií pořizovatele

UHELNÉ SKLADY KYSI

Kysilková Jana

HLINSKO, Nádražní 1700
tel.: 469 312 886, 602 894 237
www.uhlihlinsko.cz
tradice - spolehlivost - vstřícnost

JARNÍ CENY

pouze do vyprodání zásob

BÍLINSKÉ UHLÍ z Ledvic
(kostka, ořech 121, ořech 122)

NĚMECKÉ BRIKETY Rekord

Možnost skládání pásovým dopravníkem

**VYHLÁŠENÍ SBĚRU TEXTILU
PRO DIAKONII BROUMOV**

SBÍRKA SE USKUTEČNÍ:
dne: **18. dubna 2024**
čas: **od 9:00 do 17:00 hodin**
místo: **T. G. Masaryka 36, Slatiňany**
na dvoře Městského úřadu

**SEZNAM VĚCÍ, KTERÝMI MŮŽETE
PŘÍSPĚT DO SBÍRKY:**

- Veškeré letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské)
- Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony
- Látky (minimálně 1m², prosíme, nedávejte nám oděvky a zbytky látek)
- Pěšové příkrývky, polštáře a deky, peří
- Obuv – nepoškozená a v párech (svázaných gumičkou)
- Menší elektrospotřebiče i poškozené
- Hygienické potřeby, drogistické zboží
- Časopisy, noviny, knihy

**PROSÍME VŠE ZABALENÉ
V IGLITOVÝCH OBALECH.**

VÁŽENÍ DÁRCI,
prosíme, aby vše, co darujete, bylo funkční. To znamená především funkční zipy u bund, mikin a ostatních oděvů, funkční zipy a kolečka u kufrů, tašek a batohů. Nefunkční zapínání nejsme schopni opravit. **Děkujeme!**

VÍCE NA
www.diakoniebroumov.cz
www.facebook.com/broumovdiakonie
Tel.: 491 524 342, 739 999 112,
603 287 387

Prosíme, podpořte vyhlášenou veřejnou sbírku na číslu účtu:
50016-1302698349/0800

**VĚCI, KTERÉ VZÍT
NEMŮŽEME:**

- ležáčky, televize, počítače, matrace, koberce - z ekologických důvodů
- nábytek
- znečištěný a vlhký textil
- nádobí
- hračky, kočárky, autosedačky
- lyže, brusle

■ O MODERNÍ ZÁVISLOSTI ANEB JE TŘEBA ZMĚNIT ANATOMICKÉ ATLASY

Troufám si říci, že něco málo o tom vím, neboť jsem se dvacet let profesně zabýval závislostmi. Dokonce jsem si i pár dní vyzkoušel pobyt v léčebně Červený Dvůr. Závislostí je mnoho druhů, ale jedná se o jednu nemoc, která se jen různě projevuje. Léčba je však stejná, ať se jedná o člověka závislého na alkoholu, pervitinu, heroinu nebo třeba automatech. V posledních letech se přidaly i projevy závislosti na počítači, ať už hraní her, brouzdání po internetu nebo sociální sítě. Kdo tvrdí, že na tom závislý není, nechť zkusí alespoň týden abstinovat. Ale asi nejrozšířenější závislostí dnešní doby je závislost na mobilním telefonu (byť to s tím počítačem souvisí).

Jelikož se pohybuji po světě bez tohoto přístroje, mohu si toho i více všimat. Člověk vstoupí do autobusu nebo vlaku a tam většina cestujících drží mobil v ruce. Na ulici bez mobilu v ruce prakticky nepotkáte nikoho pod třicet let, ale i mnozí dvojnásobně starší nezůstávají pozadu. Kdysi se mi jeden podnikatel chlubil (skutečně se chlubil), že má za den až sto hovorů! Jiný člověk mi zase sdělil, že přiletěl z nějaké exotické dovolené (jistě s plným mobilem fotek) a hned na letišti se strašně rozčlilil, když si něco přečetl v mobilu. No, když se musel hned podívat, tak si to hrozné rozčilení zasloužil. Vrcholem je, když si ho lidé berou na běhání v lese. Co kdyby se jim něco stalo, že. Sám jsem toho něco naběhal a vždy jsem si kromě fyzického výkonu užíval všechny ty zvuky přírody. Dnes se běhá s dráty v uších, kterými se do hlavy dere muzika. Na cyklostezce do Chrudimě jsem po dobu několika let několikrát týdně potkával jednoho staršího chodce, který vždy bez výjimky stále telefonoval. Stojíte ve frontě u obchodě u pokladny a paní před vámi, která má zrovna platit, si začne vyřizovat hovor. Sedíte na koncertě a najednou někomu začne zvonit telefon! A trvá pak celou věčnost, než ho dotyčný najde a vypne. Obědváte v restauraci a většina hostů má telefon v pohotovosti na stole, přičemž většinou někomu začne zvonit, či spíše hrát. Vidíte dva milence, jdoucí spolu nebo sedící na lavičce, a oba telefonují. Parta teenagerů někde posedává a přitom každý kouká do svého mobilu. Dvě slečny mají oči upřené na display a s hihňáním si neustále vzájemně něco v té své placaté věčičce ukazují. Vidíte cyklistu jedoucího a volajícího zároveň. Ještě horší je to u řidičů automobilů. Že je to zakázané, nikdo neřeší. Zavoláte si řemeslníka a on během opravy záchodu nebo pračky vyřídí několik hovorů. Povídate si s přítelem, a zrovna když je hovor nejzajímavější, se ozve líbezná melodie a vy se v tu chvíli ocitáte až na druhém místě. Sedíte v čekárně u lékaře a musíte si vyslechnout soukromý hovor vedle sedícího pacienta. Většina ostatních čekajících provádí intenzivní cvičení palce ruky na displeji. Jdete na sportovní utkání a zjistíte, že několik lidí se více než na hřiště kouká do mobilu. Sportovci se během tréninku odbíhají mrknout na mobil, jestli se tam neobjevilo něco nasmírně důležitého. Tedy pokud ten přístroj nemají v ruce i při samotném tréninku. V kavárně je už za podivína ten, který tam čte noviny nebo knihu, protože i tam se už čte především text v mobilu. Anebo se někdy zajděte podívat na jednání zastupitelstva. Řada zastupitelů většinu schůze kouká do mobilu. Jen těžko lze uvěřit tomu, že si tam všichni stále hledají informace k právě projednávanému bodu. A tak by se dalo ještě dlouho pokračovat. Mobil se už stal doslova součástí našich osobností a těl. Zřejmě už doba dozrála k tomu, aby se objevil i v anatomických atlasech. Všechny závislosti mají jedno společné. Dlouho si nikdo žádný problém nepřipouští, nebolí to, člověk to zvládá. A pak přijde zlom. Překročí se neviditelná hranice závislosti a je pozdě. Cesta zpátky, pokud vůbec je, bývá složitá, dlouhá, těžká a často bolestivá.

U alkoholiků je úspěšnost „léčby“ asi 25%, u lidí na heroinu asi 4–5%, u náboženských fanatiků je šance na návrat skoro nulová. Uvozovky u slova léčba jsou na místě, protože závislost je nemoc nevléčitelná. Člověk se díky ní může naučit trvale abstinovat, ale do konce života se nezbaví onoho svůdného bažení. A stačí jedna životní krize nebo setkání s bývalými partáky a už v tom lítá zase. A recidiva je vždy ještě horší. Úspěšnost léčby u závislosti na telefonech se zatím neví. Jednoduše proto, že se ještě nikdo nepokusil své závislosti zbavit. Závislý potřebuje být neustále na příjmu, stále má silnou potřebu všechno hned někomu zavolat, všechno vyfotit a poslat, neustále psát ktz (chcete-li tak sms), krátit si čas hraním her, zjišťovat si nezbytně nutné informace, bez kterých se neobejde, poslouchat hudbu a také být tzv. in. Zejména mládež musí svůj mobil neustále držet viditelně, jinak bude divná. Za telefony jsou lidé ochotni zaplatit až desítky tisíc a umí perfektně zdůvodnit, proč se bez tak drahého mobilu nemohou obejít. Málokdo je ochoten si přiznat, že je závislý, tedy nemocný. Mobil získal nad lidmi takovou moc, že se už spíše jedná o dálkový ovladač. Zkrátka je to jako s tím ohněm. Dobrý sluha, špatný pán.

A na závěr jedna vzpomínka na Červený Dvůr. Pacient po roce končí léčbu, bude se muset se svou nemocí jít prát do běžného života. Lékař ho bere na procházku do velkého parku, ve kterém je tzv. pahorek. Jakási zmenšenina Řípu. Pahorek o deset, patnáct metrů vyčnívá nad rovinu parku. Na vrchol vede spirálovitě úzká pěšina, po které lékař s pacientem pomalu stoupají a přitom si povídají. Když vyjdou nahoru, lékař nečekaně do pacienta strčí a ten, nepřipraven, z prudkého svahu seběhne až dolů. Když se udiveně kouká nahoru, tak mu lékař řekne: „Vidíš, jak dlouho se jde na vrchol a jak rychle jsi zase dole?“

Lidi závislí na počítačových hrách a (pro)herních automatech se tam už dávno léčí. Se závislostí na mobilu tam za mě nikdo nebyl, ale myslím, že mnozí by se už léčit měli. Což takhle alespoň na zkoušku vydržet pár dní bez mobilu? Třeba se vám to nakonec zalíbí. Hlavně si nedělejte iluzi o své důležitosti. Ti, kteří se vám zrovna nedovolají, se bez hovoru s vámi klidně obejdou. Anebo za vámi zajdou osobně. Ostatně právě mobily způsobily, že se lidé mnohem méně setkávají osobně.

A není nic lehčího než vyvrátit argument, že vám mobily šetří čas. Máme ho všichni stále stejně. Stejně, jako jsme ho měli před vynálezem mobilu, automatických praček, rychlovarných konvic, samootvácích vrat, robotických sekaček, internetu a mnoha dalších šetřičů času. Možná s ním jen špatně hospodaříme. Paradox dnešní doby je, když se někdo chlubí tím, že věčně nemá čas. Očekává obdiv za to, jak je pracovitý. Ve skutečnosti je to prachmizerný manažer sebe sama a zaslouží spíše politování.

zdeněk Jirásek

■ SOUKROMÁ INZERCE

Zaměstnavatel:

Krajské ředitelství policie Pardubického kraje

Místo výkonu práce:

Účelové zařízení, Trpišov 5

Přijme:

na HPP – pomocný/á kuchař/ka

na DPP/DPČ – barman/ka

kontakt:

Irena Němcová, tel. 605 034 300 / irena.nemcova@pcr.cz

Ozvěny vydává Město Slatiňany, T. G. Masaryka 36, 538 21 Slatiňany, tel. +420 469 681 102. Složení redakční rady: Ing. Vladimír Rašín, tajemník, Jana Švecová, Mgr. Vlastimil Peřina, členové RM Slatiňany, Mgr. Hana Hübnerová, učitelka, Marta Kolouchová, zaměstnanec města, Zdeněk Jirásek, člen RR. Za obsah článků od občanů (připomínky a názory) redakční rada neodpovídá. Grafická úprava a sazba: Reklama&tisk, Chrudim, tisk: fronte s. r. o., Pardubice, provozovna Sezemice. Registrační číslo MK ČR E 11937. Uzávěrka příštího čísla 18. dubna 2024. ZDARMA. Náklad 1560 ks.